

Nieuwsbrief november 2016 – Turbulent jaareinde

In de vorige nieuwsbrief wees alles nog op een overwinning van Clinton bij de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten. Ook werd veelal gezegd dat dit het beste voor de financiële markten zou zijn. Bij een overwinning van Trump was volgens diverse analisten een grote onrust op de financiële markten zeer aannemelijk. Na het tellen van de stemmen, en het uitroepen van Trump tot winnaar van de verkiezingen, openden de Europese financiële markten inderdaad met een fors verlies. Nog diezelfde dag herstelden de koersen echter volledig en in de daarop volgende weken stegen de koersen verder. Met een hertelling van de stemmen in de VS, een mogelijk akkoord tussen de Opec landen, presidentsverkiezingen in Oostenrijk en een referendum in Italië belooft het een turbulent jaareinde te worden op de financiële markten.

Opec

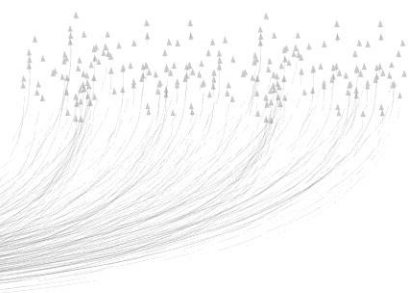
In september bereikten de Opec leden een principeakkoord over een beperking van de productie. Tijdens de officiële vergadering van woensdag 30 november moet het akkoord definitief gesloten worden. De kans op een akkoord is de laatste tijd echter afgenomen omdat Saoedi-Arabië, de grootste olieproducent van de Opec, overhoop ligt met Irak en Iran over de omvang van de productie na het eventuele akkoord. Ook twifelen Opec leden over het akkoord omdat zij dan minder kunnen produceren, terwijl de niet-Opec deelnemers (bijvoorbeeld Rusland en de Verenigde Staten) juist volop profiteren van een hogere olieprijs. Ook is niet uit te sluiten dat deze landen de productie in dat geval juist verhogen. Rusland is gevraagd mee te doen met het akkoord, maar lijkt voorlopig alleen bereid de productie te bevriezen op het huidige niveau. De uitkomst van de Opec vergadering blijft daarmee nog hoogst onzeker.

Referendum Italië

Op 4 december gaan de Italianen naar de stembus om zich uit te spreken over een aantal wijzigingen in de grondwet. De kern van de wijzigingen is een forse afslanking van de Senaat en het decimeren van de bevoegdheden van deze kamer. Tot nu toe zijn eerdere pogingen om de staatsstructuur te wijzigen op niets uitgelopen. Premier Matteo Renzi heeft zijn lot aan het referendum gekoppeld. Hierdoor heeft het referendum meer het karakter van een vertrouwensstemming gekregen. Volgens de meest recente peilingen wordt het voorstel van de premier niet aangenomen door het Italiaanse volk. De peilingen hebben het echter de laatste tijd vaker niet bij het rechte eind gehad. In het scenario dat de wijzigingen doorgevoerd kunnen worden, zal dit een enorme overwinning voor Renzi betekenen. Hij kan dan vrijwel zeker tot 2018 doorregeren en de wijzigingen doorvoeren. Mocht het Italiaanse volk de wijzigingen afwijzen dan stapt Renzi vrijwel zeker op. Vervroegde verkiezingen zijn dan zeker niet uit te sluiten, en dat is precies waar de financiële markten bang voor zijn. De kans is in dat geval namelijk groot dat de Euro-sceptische Vijf Sterren-beweging aan de macht komt. De onzekerheid hierover kan leiden tot paniek op de financiële markten. In het zwartste scenario leidt dit tot het omvallen van Italiaanse banken wat een doodsteek voor de Eurozone kan betekenen.

Verkiezingen Oostenrijk

Ook in Oostenrijk worden op 4 december verkiezingen gehouden. Het is de tweede keer in een korte periode dat de Oostenrijkers naar de stembus gaan.

Eerder won de onafhankelijke linkse kandidaat Alexander Van der Bellen, maar de briefstemmen werden niet goed geteld. Daarom worden er nu opnieuw verkiezingen gehouden. Na de eerdere overwinning van Van der Bellen, slaakten de Europese ministers een collectieve zucht van verlichting. Nu bestaat de kans wederom dat toch de rechts-populistische Norbert Hofer gekozen wordt. Hij staat bekend als anti-Europees. Dit zou dan ook een nieuwe nederlaag voor de uitstraling en eenheid van de Europese Unie betekenen.

Eindejaar rally?

Hoewel er veel onzekerheden zijn die allen een (grote) impact kunnen hebben op de financiële markten, is één ding de afgelopen maanden wel duidelijk geworden. De uitslagen van verkiezingen en referenda zijn onvoorspelbaar en ook de effecten op financiële markten zijn niet te voorspellen. Een traditionele eindejaar rally is daarmee zeker niet uit te sluiten.

Rendementen

De behaalde rendementen in 2016 zijn op het moment van schrijven (29 november) 2,9% voor de defensieve portefeuilles, 5,0% voor de neutrale portefeuilles en 7,1% voor de meest offensieve portefeuilles. De rendementen zijn na aftrek van alle kosten.

LinkedIn

Wilt u op de hoogte worden gehouden over leuke en interessante nieuwsartikelen? Volg en like Index People dan nu op [LinkedIn!](#)

Meer informatie over de dienstverlening van Index People

Op onze website vindt u uitgebreide informatie over de dienstverlening van Index People:

www.indexpeople.nl

© The Index People B.V., Haarlem november 2016

